

**SAMEN
INCLUSIEF ZORGDRAGEN
VOOR KLEUTERS.**

Beste scholen, directies, zorgcoördinatoren, zorg- en kleuterleerkrachten,

Deze brochure is een resultaat van het LABO 'Inclusief zorgdragen voor onze kleuters'. Vanuit goesting en gedeeld engagement werkten we het afgelopen anderhalf schooljaar samen.

We deelden noden, signalen, kennis en ervaringen en keken over het muurtje. Samen gingen we actiegericht aan de slag. We erkennen samen dat inclusief onderwijs, in de klas en op school, altijd en overal mogelijk maken voor alle kleuters een uitdaging is.

Maar het kan wél!

Ook in Mechelen zijn er vele inspirerende voorbeelden. Dagelijks zetten gepassioneerde mensen in en rond het onderwijs zich in voor het welzijn en de leeromgeving van alle kleuters.

Zij geloven dat inclusie een recht is en een meerwaarde biedt voor alle Mechelse kinderen.

Een dikke pluim aan iedereen die blijft leren, zoeken en doorgaan. In het bijzonder bedanken we de Mechelse lagere scholen betrokken in het LABO die hun feedback met ons deelden.

Meer informatie over het LABO vind je op www.mechelen.be/labo

Groetjes,

LABO inclusief zorgdragen voor onze kleuters

Wat vind je in deze dubbelbrochure?

DEEL 1: Het LABO partnerschap

- Sociale kaart: Wie zijn we? Wat doen we? Hoe contacteer je ons?
- Inspirerende verhalen uit de LABO samenwerking

DEEL 2: Helpende handen op school

- Tips, tools en ondersteuning rond het zoeken, vinden en samenwerken met vrijwilligers
- Inspirerend voorbeeld uit een Mechelse kleuterschool

1. HET LABO PARTNERSCHAP - SOCIALE KAART

Huis van het Kind - Opvoedingswinkel

Welzijn, preventieve gezinsondersteuning (Opgroeien)

De opvoedingsverantwoordelijken (ouders, grootouders, professionals,...) kunnen bij ons terecht met hun alledaagse (opvoedings)vragen op alle levensdomeinen. Wij staan naast de ouder en gaan mee op zoek naar ondersteuning, oplossingen, diensten,... afhankelijk van hun specifieke vraag. Ook als school ben je welkom om contact met ons op te nemen. We overleggen graag samen of we iets voor jullie kunnen doen.

Huis van het Kind (Sociaal Huis)

Lange Schipstraat 27 - 2800 Mechelen

T 015 44 52 42

huisvanhetkind@mechelen.be

www.kinderstad.mechelen.be/opvoedingswinkel

CLB

Onderwijs

Op vraag van leerlingen, ouders en school werken we samen aan vragen en zorgen rond:

- Leren en studeren: Als het op school niet wil vlotten en meer hulp wenselijk is.
- Onderwijsloopbaan: Ouders en leerlingen wegwijs maken in de brede waaier van studiemogelijkheden. Wij helpen als kiezen moeilijk wordt.
- Preventieve gezondheidszorg: Vragen, advies of begeleiding rond gezondheidsproblemen.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling: Als leerlingen zich niet goed in hun vel voelen of het niet vlot met leeftijdsgenoten of thuis.

Bij kinderen met extra zorgnoden, lopen we samen een traject om de mogelijkheden, beperkingen en onderwijsnoden van leerlingen in kaart te brengen en gaan samen op zoek naar mogelijke maatregelen op school. Indien we op basis van dit traject inschatten dat, bovenop het schoolse aanbod, extra zorg nodig is, bekijken we samen wat de mogelijkheden zijn. We kunnen besluiten om een 'GC-verslag' op te maken zodat de school extra deskundigheid kan vragen aan het leersteuncentrum. Indien blijkt dat er aan de wettelijke voorwaarden voldaan wordt om een aangepast leerprogramma en bijkomende ondersteuning te krijgen in het gewoon onderwijs of een overstap te maken naar het buitengewoon onderwijs, kunnen we in samenspraak met de ouders een 'IAC verslag' opmaken. Waar aangewezen zoeken we samen met ouders en scholen naar relevante netwerkpartners om de ontwikkeling van de leerling maximaal te ondersteunen.

CLB Het Kompas

Vijfhoek 1a - 2800 Mechelen

T 015 41 89 11

mechelen@clbkompas.be

www.clbkompas.be

CLB Het Kompas

Hulp in vertrouwen

CLB GO!

Augustijnenstraat 80 - 2800 Mechelen

T 015 45 32 32

info@clbmechelen.be

www.clbmechelen.be

centrum voor
leerlingenbegeleiding

Mechelen

SAMEN KANSSEN CREËREN

CIK Zorgregio Mechelen

Kinderopvang

Het CIK (Centrum Inclusieve Kinderopvang) is er voor alle kinderen met zorgnoden en hun ouders die een traject binnen de reguliere kinderopvang wensen. Zowel de ouders als de opvangplaats, buitenschoolse kinderopvang erkend door Kind & Gezin, kunnen gratis ondersteuning vragen van het CIK. Samen kijken we wat er nodig is om de opvang mogelijk te maken. De ondersteuning kan doorgaan voor het kind in de opvang aanwezig is, tijdens de wenmomenten en/of wanneer het kind reeds opgevangen wordt.

Inclusiecoach Nele Stevens

cik.mechelen@emmaus.be

T 0473 90 56 45

nele.stevens@emmaus.be

www.kinderopvangemmaus.be/centrum-inclusieve-kinderopvang

CIK Mechelen

kinderopvang
emmaüs

Kind en Gezin team Mechelen

Welzijn

Tijdens de zwangerschap en in de eerste belangrijke levensjaren van een kind (van 0 tot 3 jaar) kunnen (aanstaande) ouders rekenen op de steun en het advies van Kind en Gezin. Na de geboorte bestaat ons preventief gratis basisaanbod voor elk gezin uit een combinatie van huisbezoeken en basisconsulten en dit tot het kindje naar school gaat. De momenten zijn zo gepland dat ze aansluiten bij belangrijke veranderingen in de ontwikkeling van het kind en/of bij de aangewezen leeftijden voor vaccinaties. Tijdens onze contacten volgen we het kind medisch-preventief en het gezin psychosociaal en pedagogisch op.

Het resultaat van deze opvolging kan aanleiding geven tot een verwijzing naar de behandelend arts of we zoeken samen met het gezin welke ondersteuning bijgeschakeld kan worden. Het inplannen van extra contactmomenten behoort eveneens tot de mogelijkheden. In de periode tussen aanmelden, inschrijven en de effectieve start op school kunnen we zeker mee ondersteunen. Scholen mogen ouders hiervoor naar ons verwijzen.

Kind en Gezin - Mechelen

T 078 15 01 00

mechelen@kindengezin.be

www.kindengezin.be

Gezin en Handicap VZW

Vrije tijd

Wij informeren, verbinden en zijn ambassadeurs voor ouders (gezinnen) van een kind met een handicap. Wanneer een kind extra zorgnoden heeft, zijn er heel wat extra vragen. Via webinars, infosessies, e-mail en telefoon ondersteunen we ouders in de zoektocht. De infomomenten gaan over een breed spectrum van vragen: tegemoetkomingen, zorg en ondersteuning, de emotionele beleving, ... De Wolkenmap Tool "Eerste momenten", is een handige doorverwijzer voor heel wat van de zaken waar je tegenaan loopt tijdens de Eerste Momenten.

www.gezinenhandicap.be/nieuws/project/tool_wolkenmap_pagina

info@gezinenhandicap.be

T 03 216 29 90

Saamo provincie Antwerpen

Onderwijs, opbouwwerk

Wij bieden ondersteuning op maat van gezinnen bij de zoektocht naar een school of om het contact tussen school en ouders te bevorderen. We geven informatie over het school-en aanmeldsysteem in regio Mechelen. We werken outreachend en gaan graag samen met ouders en scholen aan de slag.

mounira.boulahoual@saamo.be

www.saamo.be

Villa Clementina VZW

Kinderopvang

Villa Clementina is een geïntegreerde en inclusieve kinderopvang voor jonge kinderen met en zonder beperking. Wij zorgen voor 33 kinderen van 0 tot 6 jaar, inclusief 1/3 kinderen met ernstig meervoudige beperkingen.

Indien ouders, school en CLB vrezen voor zeer snelle schooluitval binnen het eerste trimester na eerste schoolervaring kan contact genomen worden om te bekijken of het kind in aanmerking komt voor het project Tina OpStap. Dit tot de tweede kleuterklas.

mieke.destrooper@villaclementina.be

T 015 64 49 64

www.villaclementina.be

Willekom vzw

VAPH sector

Wij voorzien op woensdagnamiddag en in de schoolvakanties dagopvang (Speelclub). We doen dit voor kinderen met een beperking (tot 12 jaar) die nood hebben aan spelen in een klein groepje, met een meer individuele aanpak en activiteiten op basaal niveau. Speelclub gaat door op Bubao De Sprankel, Nekkerspoelstraat 358a in Mechelen.

T 015 29 03 60

socialedienst@willekom.be

www.willekom.be

MFC Ritmica

Welzijn

Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) omvat een breed aanbod aan begeleiding en ondersteuning voor kinderen en jongeren met een (vermoeden van) beperking, hun gezin en hun ruimer netwerk. Ook organisaties kunnen met hun vragen bij RTH terecht. Met RTH bouwen we zo aan een samenleving waar elk kind en elke jongere een warme plek krijgt.

Via outreach RTH bieden we gratis coaching op maat van scholen, verenigingen, opvangdiensten, ... rond de ondersteuning van kinderen met een (vermoeden van) beperking. Vertrekkende vanuit de specifieke situatie gaan we samen op zoek naar antwoorden en concrete handvaten. Zo kan men onmiddellijk aan de slag met de info binnen de school, kinderopvang, vereniging, organisatie, ... Nieuw is ons Handicap Specifiek Ondersteuningsteam! Wij kunnen kortdurend jou en het gezin dat je begeleidt, je team of groep ondersteunen wanneer er enkele handicapspecifieke vragen zijn!

socialedienst@ritmica.be

www.ritmica.be

T 03 460 11 53

Hotspot Ondersteuning Handicap

Welzijn

In de Hotspot bundelen we de expertise van vier gespecialiseerde organisaties. Zo willen we personen met een (vermoeden) van een beperking, hun informeel en professioneel netwerk ondersteunen en een antwoord bieden op al hun handicap specifieke vragen. In de Hotspots werken we samen met de bredere welzijnspartners. Zo willen we de toegankelijkheid vergroten, zodat mensen vlotter de weg vinden naar de gepaste hulpverlening. De ondersteuning vertrekt vanuit rechtstreeks toegankelijke hulp en is gratis.

Maurits Sabbestraat 119, 2800 Mechelen

0492/19 50 97 (Bereikbaar op donderdag van 13 tot 16 uur)

mechelen@hotspothandicapantwerpen.be

www.hotspothandicapantwerpen.be

Carrewiel Mechelen

Welzijn, revalidatie en therapie

Een combinatie van multidisciplinaire (ergotherapie, logotherapie, psychomotore therapie, kinesithérapie, pedagogische en psychologische ondersteuning) therapie die gericht is op een combinatie van therapie voor het kind, de ouderkindrelatie, de ouders. Deze therapie is intensief en gaat meermaals per week door voornamelijk tijdens de schooluren. Kinderen hebben een diagnose mentale beperking, autismespectrumstoornis of het vermoeden van een ernstig ontwikkelingsprobleem maar nog onduidelijk in welke richting dit gaat. Aanmelden kan na doorverwijzing door een andere hulpverlener en mits onderzoek op zak.

kristel.verdeyen@carrewiel.be

www.carrewiel.be

Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen

Welzijn

Multidisciplinaire diagnostiek van ontwikkelingsstoornissen bij jonge kinderen tussen 0 en 5 jaar. Het bestaat uit een multidisciplinair team van artsen, psychologen, logopedisten, kinesisten, en een sociale dienst. We zijn erkend door het Agentschap Opgroeien.

cos@uza.be

www.uza.be/cos

Leersteuncentra

Onderwijs

Wij ondersteunen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die les volgen in het regulier onderwijs, leerkrachten en beleidsteams. Leerondersteuning kan aangevraagd worden indien er vanuit het CLB een GC-verslag of een IAC-verslag werd verkregen.

Frederik de Merodestraat 18 - 2800 Mechelen

T 015 79 04 08

info@lscnb.be

www.lscnb.be

 Leersteuncentrum Noord-Brabant

Leersteuncentrum GO! De Tandem

Mechelbaan 561, 2580 Putte

0474 84 22 80

info@lscdetandem.be

Ouders voor Inclusie

Onderwijs, vrije tijd, Kinderopvang

We versterken ouders in de zoektocht en realisatie van een inclusief aanbod voor hun kind. Ouders voor Inclusie is een vrijwilligersorganisatie van, voor en door ouders van kinderen met specifieke noden. Wij willen het recht op een inclusief leven ondersteunen door ouders sterker te maken en bij te staan in situaties waar ze moeilijkheden ervaren. De ervaringen, vragen en bezorgdheden van ouders geven richting aan de organisatie.

info@oudersvoorinclusie.be
www.oudersvoorinclusie.be

Stad Mechelen, Vrijwilligerspunt Mechelen

Vrijwilligerswerk

Het Vrijwilligerspunt Mechelen kan zowel kinderdagverblijven zonder winstoogmerk als scholen ondersteunen bij hun vragen rond het zoeken en inzetten van vrijwilligers én een goed vrijwilligersbeleid. Ook kunnen ouders bij hen terecht voor een richtinggevend gesprek als zij zelf op zoek gaan naar een helper om hun kind te ondersteunen. We doen geen persoonlijke trajectbegeleiding en koppelen geen individu rechtstreeks aan een hulpvrager.

Mieke, Hanne en Ellen
T 0800 20 800
vrijwilligerspunt@mechelen.be
www.mechelen.be/vrijwilligerspunt

1 Gezin, 1 Plan

Welzijn

Een kind met extra zorgnoden kan een grote impact hebben op een gezin: kluwen aan administratie en rechten, nood aan handvaten, rouwproces, organisatie van opvang, financiële impact, ... Dit kan een gezin uit balans brengen. 1 Gezin, 1 Plan Trawant wil gezinnen (opnieuw) veerkrachtig maken om de regie over hun leven in eigen handen te krijgen en te houden. We activeren de krachten van het gezin en het netwerk. Dit doen we door samen met gezinnen hun vragen en noden in kaart te brengen. Vervolgens kijken we naar wat ze willen veranderen en bereiken. Het gezin bepaalt het tempo. Binnen 1 Gezin, 1 Plan is begeleiding door een gezinsbegeleider en/of eerstelijnspsycholoog mogelijk. We kiezen samen met het gezin wie hen het best kan helpen.

T 0473 72 01 63
mechelenkatelijne@jeugdhulptrawant.be

NETSTERK, een levende sociale kaart

“We weten niet altijd bij wie we terecht kunnen met onze bezorgdheden of waar we ondersteuning kunnen vinden voor een leerling, een gezin of voor onszelf als professional. We hebben het gevoel er nog dikwijls alleen voor te staan.”

Via het initiatief NETSTERK bouwt Flankerend onderwijsbeleid Stad Mechelen mee aan de brug tussen **onderwijs en welzijn**.

NETSTERK is een lokaal laagdrempelig **aanspreekpunt** voor professionals die zich zorgen maken over de ontwikkelings- en leerkansen van kinderen, jongeren en hun gezin.

NETSTERK verbindt partners uit het onderwijs, welzijn, jeugdwerk, hulpverlening, ... als een **levende sociale kaart** vanuit een concrete vraag of bezorgdheid.

Wil je als leerkracht, zorgleerkracht, directie, ... op de hoogte blijven van wat er beweegt in het welzijnslandschap?

Schrijf je dan ook zeker in op de NETSTERK_nieuwsbrief!
Stuur een mailtje naar **netsterk@mechelen.be**.

Contact NETSTERK

Evelyne Verhaegen

Deskundige Leerrecht en Gelijke Onderwijskansen

- Stad Mechelen | Afdeling Sociaal Beleid
- Lange Schipstraat 27, 2800 Mechelen
- T 0477 75 19 09
- evelyne.verhaegen@mechelen.be | netsterk@mechelen.be

2. INSPIRERENDE VERHALEN UIT DE LABO SAMENWERKING

Het leren kennen van elkaar en het aangaan van gesprekken binnen een LABO is meer dan alleen het uitwisselen van informatie. Het is de sleutel tot het ontdekken van nieuwe inzichten, het creëren van kansen en het versterken van samenwerking binnen en tussen organisaties. Door actief met elkaar in gesprek te gaan, ontstaan er niet alleen frisse ideeën, maar worden ook barrières doorbroken en wordt er een cultuur van vertrouwen en openheid gecreëerd. We delen graag enkele voorbeelden uit het LABO.

Katleen Van Riet, Intersectoraal medewerker Opgroeien – Kind en Gezin Mechelen

Deelnemen aan het LABO was zeker een meerwaarde. We vonden er een platform om signalen te delen maar ook om zelf signalen op te pikken. Het heeft ons aan het denken gezet en kritisch laten kijken naar onze eigen werking. Vanuit Kind en Gezin zijn we **actief aan de slag gegaan rond 3 acties**. Het einde van het LABO betekent ook niet het einde van onze acties, het is eerder een begin.

In februari 2025 zitten we samen met de CLB's. Zowel de CLB medewerkers als wij vanuit Kind en Gezin stelden vast tijdens de LABO gesprekken dat er nog heel wat kansen liggen, soms zelfs in kleine aanpassingen in onze werkingen. We zoeken samen naar manieren om aansluitend zorg te kunnen bieden aan gezinnen en onze kleutertjes.

Ook binnen onze eigen werking herbekijken we hoe we voor sommige gezinnen nog dichterbij kunnen blijven. We denken dan bijvoorbeeld aan gezinnen die doorverwezen worden naar hun behandelend arts en via deze weg terechtkomen bij een centrum voor ontwikkelingsstoornissen. We hoorden van partners namelijk dat er nood is aan laagdrempelige ondersteuning, na advies en/of diagnose of in de zoektocht naar specifieke ondersteuning. We bekijken hoe we toch ook voor deze gezinnen dichtbij kunnen blijven en mee de brug kunnen maken naar hulp en onderwijs.

Mieke De Strooper, Pedagogische verantwoordelijke, Villa Clementina, centrum voor inclusieve kinderopvang voor kinderen tussen 0 en 6 jaar

De belangrijkste **breuklijn voor mij is deze tussen kinderopvang en school**. Zelf startten we met een nieuw project, Tina OpStap! We organiseren een dagwerking voor een klein groepje jonge kleuters die omwille van ondersteuningsnoden op gebied van sociale interactie, communicatie, zelfredzaamheid het moeilijk hebben om de stap naar school te zetten.

Ook als kinderen naar school gaan, is het zeker voor kinderen met extra zorg bijzonder moeilijk om **schoolvakanties te overbruggen**. Naar aanleiding hiervan waren er al gesprekken tussen enkele LABO partners. Op dit moment hebben we nog geen concreet initiatief kunnen realiseren maar wie weet wat brengt de toekomst.

We hopen in de toekomst nog veel meer **samen met scholen** te kunnen bouwen aan warme en zachte bruggen tussen kinderopvang en onderwijs en dit voor alle kleutertjes.

Wendy Verdickt, Huis van het Kind

We onderzochten vanuit het LABO of we samen een spreekuur kunnen organiseren in het Huis van het Kind, specifiek voor gezinnen met een kind met een (vermoeden) van een beperking. We hopen zo een laagdrempelig aanspreekpunt te kunnen zijn dat gezinnen kan informeren en wegwijs maken in de dienstverlening. De organisaties Ouders voor Inclusie, Hotspot Handicap provincie Antwerpen, Centrum voor Inclusieve Kinderopvang, Kannel vzw en MFC Ritmica zijn alvast enthousiast om te bekijken hoe ze hun expertise mee kunnen inzetten tijdens het spreekuur. Wordt dus zeker vervolgd!

Sarah De Smedt, Leersteuncentrum Noord-Brabant

Het LABO was voor mij een positieve ervaring. Het bracht mensen samen en bood de kans om creatief en out of the box na te denken over wat er nodig is om inclusie van type 2-leerlingen in gewone scholen te faciliteren en dit vanuit verschillende expertises. Het was inspirerend om te zien hoe alle partijen hun schouders onder dit thema zetten en concreet gingen samenwerken aan een brochure die de scholen hopelijk kan inspireren en verder helpen. Ik kon er praten met partners die ik anders in een school niet zou tegenkomen en zo voel je dat je allemaal samen de inclusie van deze doelgroep een warm hart toedraagt.

Mounira Boulahoual, SAAMO

Het Labo inclusie heeft zeker mijn blik verruimd over het thema inclusie, niet enkel professioneel, maar ook in mijn persoonlijk leven, geïnspireerd door Beno Schraepen. Het heeft ook gezorgd dat we een samenwerking zijn aangegaan met het leersteuncentrum en daar ook onze expertise mochten delen door een vorming te geven aan de medewerkers. Ook de werkgroep was samengesteld uit zeer gemotiveerde en inspirerende mensen, wat de samenwerking zeer aangenaam maakte. De meerwaarde van een labo blijft, dat het verplicht is om niet te blijven praten over hoe het “ zou moeten” in een ideale wereld, maar heel concrete acties opzet die wel kunnen, met de tijd, middelen en partners die we op dit moment hebben.

OUDER ZOEKT EEN PAAR EXTRA HELPENDE HANDEN

Ook ouders willen soms zoeken naar helpende handen voor hun zoon of dochter. Bezorg hen dan zeker onderstaande informatie. Je kan het handig overzicht downloadbaar terugvinden op www.mechelen.be/onderwijs/professionals/labo/inclusief-zorgdragen.

Beste ouder

Soms kunnen een paar extra helpende handen op school echt een verschil maken. Ze zorgen er samen met de juffen en meesters voor dat we inclusief onderwijs kunnen bieden.

Ben je als ouder op zoek naar een helpende hand die jouw kind op school kan ondersteunen? Of wil je dit graag, maar weet je niet goed waar te beginnen? We delen graag onze kennis.

Heb je toch nog vragen? Wil je even praten met iemand die meer weet over vrijwilligerswerk? We denken graag met je mee.

Groetjes

Ellen, Mieke en Hanne van het Vrijwilligerspunt Mechelen

- www.makers.mechelen.be/vrijwilligerspunt
- vrijwilligerspunt@mechelen.be
- T 0800 20 800

Belangrijk om te weten

Vrijwilligers kunnen alleen ingezet worden door organisaties, niet door een gezin, familie of ouders. Jullie kunnen wel zelf iemand vinden en die persoon naar een organisatie doorverwijzen.

Als je iemand hebt gevonden, zorg er dan voor dat die persoon wordt ondergebracht in een organisatie, zodat ze beschermd zijn door de vrijwilligerswet. Dit is belangrijk, bijvoorbeeld voor de verzekering van de vrijwilliger.

Omdat de vrijwilliger actief is op school, zou het handig zijn als de school die persoon als vrijwilliger opneemt. Scholen werken vaak al samen met vrijwilligers, dus het is zeker de moeite om hierover met de school te praten.

Als de school geen ruimte heeft om een vrijwilliger zelf op te nemen, zijn er andere opties. Vraag eens bij organisaties zoals Dito en Kannet die kunnen helpen met vrijwilligersregistratie.

HOE VIND JE HELPENDE HANDEN ALS OUDER?

1. Maak een goede oproep/vacature:

- De titel is belangrijk. Zorg voor een korte, duidelijke en krachtige titel. Vermijd vage termen zoals 'vrijwilliger gezocht'.
- Overweeg de taak op te splitsen in kleinere taken of te vermelden dat een deeltaak ook een optie is. Bijvoorbeeld: twee mensen die elk één keer per week een uurtje helpen bij de turnles, of iemand voor de turnles en iemand die meegaat op uitstapjes.

2. Bekijk het vanuit het oogpunt van de helper:

- Wat kan deze taak voor de helper betekenen? Hoe overtuig je iemand om deze taak op zich te nemen?
- Motiveer mensen door te wijzen op voordelen, zoals: je verrijkt je kennis, je kunt gratis deelnemen aan leuke uitstapjes, je wordt omringd door een vrolijke groep kinderen, je ontmoet nieuwe mensen, je wordt ondergedompeld in de leefwereld van de kinderen, je maakt deel uit van een tof team, of we bieden je oefenkansen voor de Nederlandse taal.

3. Maak een aantrekkelijke lay-out:

- Gebruik bestaande sjablonen voor een professionele uitstraling. Bijvoorbeeld via www.canva.com/
- Druk de oproep af op een originele manier. Het hoeft niet per se op standaard wit, rechthoekig papier. Trek de aandacht met een leuke opmaak.

4. Verspreid de vraag:

- Via je eigen netwerk en het netwerk van anderen. Denk ook aan je werkomgeving, hobby's, enzovoort.
- Maak gebruik van alle kanalen in en rondom de school: advertentieborden in lokale supermarkten, buurtwinkels, op school zelf, enz.
- Vergeet de **ouderraad** niet; zij hebben vaak een breed netwerk in en rondom de school.
- Digitale kanalen: Vraag de school om je vacature ook te publiceren op:
 - De vrijwilligersvacaturebank van het www.vrijwilligerswerk.be. Hier staat uitgelegd hoe zij dit kunnen doen.
 - www.giveaday.be/nl-be/vacatures
- Voor nieuwkomers: publiceer op www.ikdoemee.be/organisatoren. Veel nieuwkomers willen hun Nederlands oefenen en zijn vaak hooggeschoold.
- Gebruik buurtplatforms: Registreer je op www.hoplr.com om in contact te komen met je burens. Je kunt er hulp vragen en aanbieden, en er is vaak een rubriek voor burenhulp.
- Heb je een vraag of heb je hulp nodig, dan kan je altijd contact opnemen met het Steunpunt voor Inclusie via www.oudersvoorinclusie.be
- Een ander alternatief is om hulp te zoeken via deeleconomieplatforms zoals RingTwice en Helpper. Deze platforms brengen mensen die hulp nodig hebben in contact met mensen die hulp kunnen bieden, volgens de regels van de wet. Let wel op, dit is meestal betalend. Als je deze helpers inschakelt, is het belangrijk om je verzekeringsmakelaar te raadplegen om te zien of je de helper kan verzekeren. Zo voorkom je onverwachte problemen.

Ouders voor Inclusie is een vrijwilligersorganisatie van, voor en door ouders van kinderen met specifieke noden. Ze willen ouders sterker maken en ondersteunen bij moeilijkheden die ze tegenkomen. Ze helpen ook vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Kijk maar eens op hun vacaturepagina: www.oudersvoorinclusie.be/vacatures

Three women are standing in a classroom. The woman on the left wears glasses and a patterned jacket. The woman in the middle wears a colorful patterned sweater. The woman on the right wears a light blue sweater. They are all smiling. The background features a blue wall with a calendar showing months from November to August, string lights, and a stuffed giraffe. A thermometer is visible on the left. The floor is tiled, and there are blue lockers and yellow chairs in the foreground.

HELPENDE HANDEN: SAMEN BOUWEN AAN EEN INCLUSIEVE SCHOOLOMGEVING

WWW.MECHELEN.BE/ONDERWIJS

MECHELEN

Helpende Handen: samen bouwen aan een inclusieve schoolomgeving

Helpende Handen zijn vrijwilligers die geen professionele hulp bieden, maar wel klaarstaan om te ondersteunen. Denk aan (groot)ouders, buurtbewoners of andere vrijwilligers die hun steentje willen bijdragen aan de school, de leerkrachten en de leerlingen.

Wat kunnen ze doen?

- Rechtstreeks ondersteuning bieden aan een leerling met extra zorgnoden.
- Andere taken overnemen, zodat (zorg)leerkrachten en directies meer tijd en ruimte krijgen voor begeleiding, overleg en kennisdeling

Met hun engagement, enthousiasme en bereidheid om deel uit te maken van het schoolteam maken deze extra handen echt een verschil. Hun bijdrage is van onschatbare waarde!

Aan de slag met Helpende Handen?

Vanuit het LABO Inclusief zorgdragen voor alle kleuters hebben we een handige brochure samengesteld:

- Tips & tricks en een stappenplan om een vacature of zoekertje op te stellen.
- Inspirerend voorbeeld: de samenwerking tussen juf Anneke, juf Christel en vrijwilliger Leen in een Mechelse basisschool.
- Een overzicht speciaal voor ouders die zelf op zoek zijn naar helpende handen voor hun kind met extra zorgnoden op school

Met warme groeten,

LABO Inclusief zorgdragen voor al onze kleuters

Wil je als school aan de slag met helpende handen?

Neem eerst even de tijd om stil te staan bij een paar belangrijke vragen. Zo vergroot je de kans op een succesvolle samenwerking. Hieronder zetten we alles voor je op een rijtje.

1. WIE ZIJN ONZE HELPENDE HANDEN?

Voordat je op zoek gaat naar nieuwe helpende handen, is het slim om eerst te kijken naar wat er al is. Wie zijn de mensen die nu al helpen op school? Door een goed overzicht te maken, krijg je niet alleen inzicht in de huidige situatie, maar kan je ook de aanwezige hulp beter organiseren of anders inzetten.

Stel jezelf (en je team) deze vragen:

- **Hoeveel helpers zijn er momenteel actief?**
Breng in kaart hoeveel mensen nu al ondersteuning bieden op school.
- **Waar helpen ze?**
Denk aan plekken zoals de klas, de speelplaats, de refter, het secretariaat of andere locaties.
- **Welke taken nemen ze op zich?**
Bijvoorbeeld: toezicht houden, voorlezen, helpen bij de lunch, ondersteunen in de klas, of actief zijn in de ouderraad.
- **Hoe vaak zijn ze aanwezig?**
Zijn ze dagelijks, wekelijks, maandelijks of sporadisch aanwezig? En hoeveel uur per keer?
- **Wat is hun statuut?**
Zijn ze vrijwilliger, ouder, stagiair, of actief via sociale tewerkstelling of re-integratietrajecten?
- **Welke talenten brengen ze mee?**
Welke vaardigheden hebben ze (creatief, zorgzaam, organisatorisch, administratief)? Worden deze talenten optimaal ingezet? Zijn er andere taken die ze graag zouden willen doen?
- **Hoe is de opvolging geregeld?**
Wie is verantwoordelijk voor de begeleiding, registratie en ondersteuning van de helpers?

Door dit goed in kaart te brengen, ben je beter voorbereid om nieuwe helpende handen te zoeken en in te zetten waar ze echt nodig zijn.

2. WELKE NODEN ZIJN NIET INGEVULD?

Nu je weet welke hulp er al aanwezig is op school, is het tijd om te kijken naar de openstaande behoeften. Wat ontbreekt er nog om je schoolomgeving nog inclusiever en ondersteunender te maken? Denk breder dan de standaardtaken. Laat je creativiteit werken!

Voorbeeld vrijwilligers:

- Een “onthaal-helper” die nieuwe vrijwilligers verwelkomt, wegwijs maakt en ondersteunt bij hun eerste stappen op school.

Voorbeeld taken:

- Middagtoezicht op de speelplaats.
- Voorbereiding van knutselwerkjes.
- Materialen verzamelen of klaarzetten.
- Het uitzoeken van sponsor- of subsidiemogelijkheden voor schoolprojecten.

Door slim te kijken naar wat helpers kunnen overnemen, creëer je meer tijd en ruimte voor leerkrachten en directie om in te spelen op specifieke noden. Dat is pas efficiënt samenwerken.

3. WAT HEBBEN DE HELPENDE HANDEN NODIG?

Om helpende handen goed te ondersteunen, is het belangrijk om stil te staan bij wat zij van de school nodig hebben. Vraag hen gerust zelf om feedback: wat helpt hen al? Wat missen ze nog?

Hebben jullie een vrijwilligersbeleid? Een duidelijk beleid kan helpen om alles vlot te organiseren. Maar wees ook realistisch: samenwerken vraagt tijd. Waardering, begeleiding en feedback zijn hierbij essentieel.

Denk na over deze vragen:

- **Hoe ondersteunen we onze helpers nu?**
Is er een vast aanspreekpunt? Krijgen ze voldoende uitleg en begeleiding?
- **Wat vinden helpers belangrijk?**
Vraag hen wat ze nodig hebben om hun taken goed te kunnen doen en zich gewaardeerd te voelen.
- **Wie begeleidt de helpers?**
Wie binnen het team zorgt ervoor dat de helpers goed worden opgevolgd en regelmatig feedback krijgen?
- **Hoe waardeer je de helpers?**
Toon je appreciatie. Stuur je een verjaardagskaartje? Nodig je ze uit op een uitje met het team?

Duidelijke communicatie is key! Zorg ervoor dat alle rollen, verwachtingen en vormen van ondersteuning helder worden besproken. Dit zorgt niet alleen voor een fijne samenwerking, maar versterkt ook de motivatie van de helpers. Een win-win voor iedereen.

4. EEN BEETJE ACHTERGROND INFORMATIE

Het is belangrijk dat je als school zorgt voor de nodige bescherming van je vrijwilligers. Zorg ervoor dat de vrijwilligers goed geïnformeerd worden over hun taken, verantwoordelijkheden en de verzekering die hen dekt.

De **Belgische vrijwilligerswetgeving** geeft duidelijke richtlijnen voor vrijwilligerswerk en de verplichtingen van de organisatie die vrijwilligers inzet. Hier zijn enkele belangrijke punten:

Wat is vrijwilligerswerk?

- Vrijwilligers zijn mensen die zich inzetten voor een organisatie (zoals een vzw, een lokaal bestuur, een school) die geen winst maakt of aandelen uitkeert.
- Ze doen dit onbetaald, maar kunnen wel een kostenvergoeding ontvangen (volgens strikte regels).
- Vrijwilligers doen dit werk uit vrije wil, zonder dwang. (Bijvoorbeeld, een stage of gemeenschapsdienst is geen vrijwilligerswerk volgens de wet.)

Als school moet je de vrijwilliger goed informeren vóór ze beginnen. Dit kan mondeling, schriftelijk (via website, brochure, e-mail...) of op een andere manier gebeuren. Het is belangrijk dat je als school kunt bewijzen dat de vrijwilliger correct geïnformeerd werd.

Wat moeten ze minstens weten?

1. **Het doel van je organisatie (de school):**
Waarom bestaat de school? Wat wil de school bereiken?
2. **De organisatiestructuur:** Hoe werkt de school? Wie zijn de contactpersonen?
3. **De verzekeringen:** Zorg dat vrijwilligers goed verzekerd zijn. Minimaal moet de school zorgen voor burgerlijke aansprakelijkheid (check de schoolpolis). Het is ook aangeraden om een verzekering voor lichamelijke ongevallen te voorzien.
4. **Kostenvergoeding:** Geef je vrijwilligers een vergoeding voor gemaakte kosten? Zo ja, geef dan duidelijk aan hoe, wat en wanneer ze terugbetaald worden. Lees meer over kostenvergoedingen op de website van Vlaanderen Vrijwilligt: www.vlaanderenvrijwilligt.be/wetgeving/
5. **De discretieplicht voor elke vrijwilliger:**
elke vrijwilliger mag vertrouwelijke informatie die hij of zij krijgt, niet zonder toestemming met anderen delen. Let op: bij sommige organisaties geldt er zelfs een geheimhoudingsplicht, wat betekent dat je bepaalde informatie helemaal niet mag delen. Het is belangrijk om hier goed over te praten met de vrijwilligers, want privacy is heel belangrijk.

Tip:

Het is wettelijk niet verplicht om vrijwilligers te registreren, tenzij je hen vergoedt. Maar het is wel handig om je vrijwilligers te registreren. Zo houd je beter overzicht, kun je ze waarderen (bijvoorbeeld met een bedankkaartje) en kun je je netwerk uitbreiden als je een nieuwe hulpvraag hebt.

Opgelet: Sommige verzekeringsmaatschappijen leggen wel een registratie op. Vraag zeker na.

Start de zoektocht naar helpende handen Is je school klaar?

- We hebben goed in beeld wie er al helpt op school en zetten deze hulp goed in.
- We weten welke taken nog niet ingevuld zijn en/of welke taken van leerkrachten of directie we kunnen laten overnemen door helpende handen, zodat er meer tijd en ruimte is voor specifieke zorg.
- We weten hoe we onze helpende handen gaan ondersteunen en verzekeren, ...

STAPPENPLAN VOOR HET MAKEN VAN EEN VACATURE

Tip 1: Hulpbronnen voor het schrijven

- Werk samen met je collega's om een vacature te maken. Dit zorgt voor nieuwe ideeën en helpt om eventuele problemen op te lossen.
- Vraag feedback van iemand zonder voorkennis, zodat je zeker weet dat de vacature duidelijk is. Vraag bijvoorbeeld een helpende hand op school wat hij/zij van de vacature vindt.
- Maak gebruik van hulpmiddelen zoals AI-chatbots (bijv. ChatGPT).
- Zoek een voorbeeld online. Je hoeft niet helemaal opnieuw te beginnen.
- Maak een aantrekkelijke lay-out. Gebruik bestaande sjablonen bijvoorbeeld via www.canva.com

Tip 2: Houd de tekst kort, duidelijk en positief

- Maak de vacature niet te lang, mensen scannen vaak snel berichten. Gebruik korte zinnen en opsommingen.
- Spreek de lezer direct aan (bijv. "jij" of "u") en schrijf positief.
- Gebruik eenvoudige, begrijpelijke taal.

Tip 3: Omarm diversiteit

- Wees je bewust van de verschillen tussen mensen. Niet elke vrijwilliger is hetzelfde, en dat hoeft geen probleem te zijn, maar kan juist iets extra brengen.
- Maak eventueel meerdere vacatures voor dezelfde taak om verschillende profielen aan te spreken.
- Als iemand zich aanmeldt, oordeel dan niet meteen. Kijk naar de talenten van de mogelijke helpende hand. Misschien kan hij/zij op een andere manier helpen.

HOE STEL JE EEN VACATURE OP?

Stap 1: Titel

Zorg voor een korte en duidelijke titel die meteen zegt wat je zoekt. Benoem concreet welke taak er moet ingevuld worden.

Niet: "Vrijwilliger gezocht".

Wel: "Wil jij samen met juf Marie kleutertje X helpen tijdens het wekelijkse knutseluur?"

Stap 2: Verwachtingen

Beschrijf duidelijk wat je van de vrijwilliger verwacht: **wat, waar en wanneer**.

- Wees realistisch: vrijwilligers zijn er om te helpen, niet om personeel te vervangen.
- Bied flexibiliteit: laat vrijwilligers hun eigen tijd aangeven en wees flexibel in de uren en dagen. Dit maakt het gemakkelijker om iemand te vinden.
- Maak taken kleiner en specifieker, bijvoorbeeld door grote taken op te splitsen in verschillende vacatures (onthaal, administratie, telefoon). Of geef aan dat de taak samen besproken kan worden.
- Schrijf alles in korte, duidelijke punten.

Stap 3: Omschrijf hoe je helpende handen ondersteunt en waardeert

- **Ondersteuning:** Leg uit hoe je vrijwilligers ondersteunt.
Een warm welkom, een vast aanspreekpunt of toegang tot vormingsmomenten.
- **Waardering:** Laat zien dat je de vrijwilligers waardeert.
***Bijvoorbeeld:** “Jaarlijks zetten we onze helpende handen in de bloemetjes met een kleine attentie en een groot applaus!”*

Stap 4: Motivatie en overtuigen

Zorg ervoor dat je duidelijk maakt waarom iemand vrijwilliger zou willen worden.
Denk aan zingeving, sociale contacten, of het oefenen van de Nederlandse taal.

- Gebruik een motiverende toon.
***Niet:** “We zoeken hulp tijdens het schoolfeest.”*
***Wel:** “Help mee aan het schoolfeest en beleef zelf een geweldige dag!”*
- Geef aan wat de vrijwilliger kan leren of welke voordelen ze krijgen, zoals persoonlijke ontwikkeling of sociale contacten.
- Overweeg vergoedingen (bijvoorbeeld kilometervergoeding) al draait vrijwilligerswerk vaak om persoonlijke voldoening en maatschappelijke bijdrage. Vergeet de verzekering niet.
- **Betrokkenheid:** Leg uit hoe de vrijwilliger bijdraagt aan de school en wat het voor hen betekent.
***Bijvoorbeeld:** “Je werkt in een gezellig, divers team en maakt deel uit van onze schoolgemeenschap.”*

Stap 5: Verspreid de vacature via meerdere kanalen

Gebruik hyperlinks en maak eventueel een overzicht met nuttige links aan het einde van de tekst.

Verspreid de vacature op verschillende manieren:

- Spreek mensen aan en laat hen meezoeken. Vergeet de ouderraad niet.
- Spreek bijvoorbeeld adviesraden aan zoals bijvoorbeeld de ouderenraad.
www.mechelen.be/mechelse-ouderenraad
- Gebruik digitale kanalen zoals de schoolwebsite, Facebook, en buurtplatforms zoals Hoplr.
- Zet de vacature op sociale media (bijv. een TikTok-filmpje).
- Plaats de vacature op vrijwilligersvacaturebanken zoals het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk www.vlaanderenvrijwilligt.be en Give a Day: www.giveaday.be/nl-be/vacatures
- Gebruik netwerken zoals “IK DOE MEE” voor nieuwkomers: www.ikdoemee.be
- Overweeg platforms zoals RingTwice of Helpper voor deeleconomie. (niet gratis)
- Neem deel aan de jaarlijkse vrijwilligersbeurs in Mechelen, georganiseerd door het Vrijwilligerspunt: www.mechelen.be/vrijwilligerspunt
- Meld je school aan bij sociale organisaties van vrijwilligerswerk, zoals Samenlevingsdienst (voor jongeren tot 26 jaar).
- Bedrijfsvrijwilligerswerk. Laat lokale bedrijven weten dat je helpende handen zoekt.
Bedrijfsvrijwilligerswerk is een initiatief waarbij bedrijven hun medewerkers de mogelijkheid bieden om tijdens werktijd belangeloos hun tijd, kennis en vaardigheden in te zetten voor maatschappelijke organisaties.

INTERVIEW

De samenwerking tussen kleuterjuffen Anneke en Christel en vrijwilliger Leentje begint 15 jaar geleden. Toevallig. Leentje stapt op een zonnige augustusdag de school binnen. Of de school misschien een vrijwilliger kan gebruiken? Iemand? Juf Anneke steekt haar hand op en daar is ze nog altijd erg blij om.

Juf Anneke: Zo is het inderdaad begonnen. Tijdens onze personeelsvergadering in augustus stond Leen daar, beetje onwennig, ineens voor de hele personeelsgroep.

Leentje: Ja, het was spannend. Ik hou eigenlijk niet van nieuwe situaties dus het was voor mij een hele drempel.

Anke: Wauw! Ik vond het al spannend om hier de juiste klas te vinden voor ons gesprek.

Leentje: Heb je het makkelijk gevonden?

Anke: Ja, het was fijn dat iemand me stond op te wachten. Bedankt Juf Christel.

Leentje: Een aanspreekpunt hebben is erg belangrijk. Zeker als je ergens nieuw start. Gelukkig was Juf Anneke er echt voor mij. Ze gaf me het gevoel dat ik alles mocht vragen en er echt mocht zijn. Zo had ik houvast en kon ik ook groeien in mijn rol als vrijwilliger.

Juf Anneke: Ja, het was voor ons allebei eigenlijk nieuw.

Anke: Was Leen de eerste vrijwilliger op school? Of hadden jullie al ervaring met vrijwilligers?

Juf Anneke: Nee, we hadden hier geen ervaring mee. Ik denk dat jij de enige was toen, en voorlopig nu nog zeker?

Juf Christel: Ah nee, om voor te lezen. Maar dat zijn ouders en grootouders die via hun kinderen al eens helpen.

Anke: Advocaat van de duivel, als Juf Anneke die dag niet op de school was geweest of haar hand niet had opgestoken, dan had het ook helemaal anders kunnen lopen. De school had geen vrijwilligersbeleid?

Juf Christel: Misschien had iemand anders dan wel gezegd: 'Ik zie dat zitten.' Maar inderdaad misschien ook niet. We hadden geen vrijwilligersbeleid.

Anke: Lijkt het jullie belangrijk om over vrijwilligers en vrijwilligersbeleid op voorhand na te denken als school?

Juf Christel: Het hangt er van af. Onze samenwerking heeft eigenlijk altijd goed gelopen. Maar het kan natuurlijk ook anders lopen, dat weet je niet op voorhand. Dan is een vrijwilligersbeleid toch wel handig.

Juf Anneke: Ja, dat denk ik ook. Op verschillende vlakken voelde het als een match. Maar als de klik er niet zou zijn geweest, zou ik dat persoonlijk ook niet echt hebben durven zeggen, dan is een vrijwilligersbeleid wel handig.

Leentje: Het is ook een stap in het onbekende hé.

Juf Christel: Ja, dat is waar. Het hangt af van wie er binnenstapt.

Leentje: En ook waar je binnenstapt. Ik denk dat het voor elke vrijwilliger in het begin, ook even doorbijten, is, alles is nieuw.

Anke: Wat maakt dat jij dacht aan vrijwilligerswerk binnen het onderwijs, Leen?

Leentje: Ik ben Leen en ben 39 jaar. Ten gevolge van een vroeggeboorte heb ik een lichte beperking aan m'n benen en NLD (Niet-verbale leerstoornis). Ik hou heel erg van structuur, heb moeite met nieuwe situaties en ben erg gevoelig voor stress. Ik ging steeds naar het gewoon onderwijs en volgde Humane Wetenschappen, maar dit vergde veel inspanningen aangezien ik heel perfectionistisch ben en de lat voor mezelf steeds heel hoog legde. Het schoolleven heeft me zo veel stress bezorgd dat ik besloot om niet verder te studeren, maar de studie voor kleuteronderwijzeres heeft me steeds aangesproken. Uiteindelijk ben ik op zoek gegaan naar wat wel kon voor mij.

Anke: Hoe spannend was het om de stap te zetten richting vrijwilligerswerk?

Leentje: Heel spannend. Ik was en ben vooral bang voor het oordeel van mensen. Ik ben heel blij nu dat ik vrijwilligster kan en mag zijn. Dit traject is ook een gevecht voor mezelf geweest. Want ik ben daar heel bang voor. Wat denken mensen als ik vertel dat ik als 39-jarige vrijwilligerswerk doe? Mensen oordelen snel, kennen het ganse verhaal niet en het is een genuanceerd verhaal omwille van mijn beperking en non-verbale leerstoornis. Maar het is zo fijn dat ik nu mijn sterke kanten kan inzetten en kan blijven bijleren.

Juf Anneke: Ja, wij hebben daar ook wel over gepraat in het begin hé. Ik ben er ook over gaan lezen. Zo begreep ik het ook beter.

Anke: Jullie zijn er samen dus toevallig ingerold en hebben ondertussen een fijne samenwerking. Wat zijn volgens jullie de belangrijkste succesfactoren voor een goede samenwerking tussen een school en een vrijwilliger?

Leentje: In het begin (en nu nog altijd eigenlijk) is duidelijke communicatie heel erg belangrijk. Zo vroeg ik aan Anneke om mij heel gerichte taken te geven. Dit vond zij moeilijk, maar mij bood het houvast.

Juf Anneke: Ja, ik was daar wat bang voor. Zij vond het fijn als ik haar gerichte opdrachten kon geven, maar voor mij voelde het dan weer precies aan alsof ik haar zat te commanderen. Ik wist ook niet altijd evengoed wat ik haar kon of mocht vragen... Ik wou natuurlijk ook niet profiteren en dat gevoel had ik soms wel. Dus zoals Leentje al eerder zei is goed met elkaar communiceren heel erg belangrijk! En dan kwam ik op mijn kousenvoeten af, maar zij voelde dat dan aan. En dan zei ze, je mag mij alles vragen.

Juf Christel: In het begin, ja, als ze net bij mij stond, dacht ik ook vaak: "Oei, ga ik dat wel durven vragen?"

Juf Christel: Ondertussen voelen we elkaar aan en we hebben ook gezegd, als er iets is, zeggen we dat duidelijk. Ik denk gewoon eerlijk zijn naar elkaar toe. Als er eens iets minder is, dan kan je dat ook zeggen op een beleefde manier. Op een normale manier. Gewoon eerlijk zijn.

Leentje: En ik denk daarom dat het essentieel is dat nieuwe vrijwilligers zo'n aanspreekpunt hebben. Iemand die je het gevoel geeft dat je er mag zijn en geen last bent, ... iemand waaraan je alles mag vragen. En zo kan je groeien en blijven evolueren.

Anke: Buiten een eerlijke en open communicatie, zijn er nog belangrijke factoren?

Leentje: Het gevoel dat ik deel mag uitmaken van het team. Dat er erkenning en waardering is voor mij. Anneke en Christel spreken die waardering ook regelmatig uit. En ook in het team is dat ja, de uitnodiging voor de eerste personeelsvergadering met barbecue bijvoorbeeld, ik mag mee op de klasfoto. Ze betrekken mij ook buiten het klasgebeuren. Voor mij is dat heel fijn.

Juf Christel: En ook je gaat mee eten in de leraarszaal tijdens de middag en op vrijdag af en toe bestellen we een keer iets. En dan vraag ik ook altijd aan Leentje of zij iets wil. De collega's zijn er ook aan gewoon dat zij er bij is. Als ze er een keer niet bij is, zullen ze vragen, oei, is Leen er niet?

Juf Anneke: En als Leen jarig is in april, laten we altijd de kindjes iets maken.

Leentje: Ja, heel fijn, en het zijn die kleine dingen die ...

Juf Christel: Ja, ja, die tellen ook echt af van, ah ja, nu is het maandag, ah ja, dan komt juf Leentje. Gaan ze zo zoeken van, waar is ze? Ik zeg het, als Leen binnenkomt, staan ze recht en beginnen te springen. 'Juf Leentje, Juf Leentje.' dan ben ik niet meer tel.

Anke: Belangrijk dus om als school te kijken op welke manier de vrijwilliger een volwaardig plekje binnen het schoolteam krijgt?

Juf Christel: Ja, de directeur zegt dat ook, zij hoort tot ons team. Op de infoavond voor ouders heeft hij je ook voorgesteld aan de ouders hé.

Leentje: Dat vond ik zo fijn. Dat toonde echt de erkenning.

Juf Anneke: De ouders vroegen ook soms op oudercontacten, wie is juf Leentje eigenlijk? Hun kinderen vertellen enthousiast over haar thuis. Dus ja, de kleuters hangen ook heel hard aan juf Leentje.

Anke: Welke taken neem jij dan heel concreet op Leen als vrijwilliger of moet ik zeggen juf Leentje?

Leentje: De kinderen op school noemen me inderdaad juf Leentje. Hier help ik momenteel Juf Anneke die nu als zorgjuf werkt en vooral Juf Christel in de tweede kleuterklas. Ik werk ook nog op de secundaire school BA Pitzemburg. Daar help ik met de administratie. Ook daar werk ik heel graag.

Juf Christel: Leen helpt me in de namiddag vooral met het begeleiden van de kleuters die oefeningen maken op de tablets. Of bijvoorbeeld met het stempelen. Ik heb een aantal kindjes die ook iets meer noden hebben. Dus dan is werken in kleine groepjes heel erg fijn voor de kleuters en geeft het mij de ruimte om extra met hen te oefenen. Je

kan hen even meer aandacht geven want dat is niet makkelijk met 24 kindjes in de klas. Ook gaat ze met ons mee op schoolreis als extra begeleider.

Leentje: Het is eigenlijk iets aanvullends. Waar de juffen wat minder tijd voor hebben, daar kan ik op inpikken. De ene keer met de kinderen, de andere keer praktische dingen.

Juf Christel: Vaak is het ook een beetje een zorgende taak of helpt ze in de klas om knutselwerkjes in elkaar te zetten. Dat is steeds ontzettend veel werk.

Juf Anneke: Dat zijn dingen die juffen anders 's avonds nog mee naar huis zouden nemen, dat hoeft niet meer, daar zorgt Leen dan voor.

Juf Christel: Of met de computer, ik ben daar niet zo handig mee. Er moesten bijvoorbeeld foto's bewerkt worden voor de nieuwjaarsbrief, en dan helpt Leen me daar mee. Daar is Leen echt zoveel beter in dan ik.

Juf Anneke: Echt een paar extra handen in de klas dus.

Anke: Het takenpakket is dus gegroeid en ook wel veranderd doorheen de tijd?

Leentje: Ja, zeker. Tien jaar in de klas van juf Anneke en dit is het 6de schooljaar in de klas van juf Christel. In het begin was ik ook minder dagen aanwezig op school, ook dat is gegroeid.

Juf Christel: Doordat je elkaar beter leert kennen, alles goed met elkaar bespreekt (wat ziet de vrijwilliger zitten en wat niet), kan je ook beter de talenten van een vrijwilliger inzetten. Dan wordt het echt complementair werken.

Juf Anneke: Je leert elkaar ook kennen door samen te werken. Je leert talenten kennen, soms door toeval of door iets te proberen. Je moet dingen durven proberen. Je raakt afgestemd op elkaar, vult elkaar aan waar nodig, soms zonder woorden zelfs.

Anke: Voor jullie is de samenwerking met een vrijwilliger dus een echte meerwaarde?

Juf Anneke en Juf Christel: Absoluut!

Anke: Leen, wat zou jij willen vertellen aan vrijwilligers die twijfelen om aan de slag te gaan op een school?

Leentje: Dat het een gigantische meerwaarde is. Vooral voor jezelf. Je krijgt het gevoel

dat je meetelt en iets nuttig doet. Dat geeft zoveel eigenwaarde.

Anke: Wat zouden jullie willen meegeven aan jullie onderwijs-collega's die deze brochure ontvangen en misschien nog twijfelen om aan de slag te gaan met vrijwilligers op school, in de klas?

Juf Anneke: Gewoon springen, springen in het ongewisse. Gewoon ervoor durven gaan. En ja, soms zal het niet klikken. En ook durven afstemmen met je vrijwilliger, één op één, een persoonlijk contact durven aangaan. Geef het een kans. Wees eerlijk en communiceer. Ja, zeggen wat je wel wil en niet wil. Ja, wat er op je hart ligt eigenlijk.

Juf Christel: Sta er oprecht voor open. Als je op voorhand al denkt, het zal wel niet ... dan wordt het lastig. Maak kennis met elkaar, geef het even tijd en maak goede afspraken. Blijf met elkaar spreken.

Leentje: Ja. Ik begrijp ook wel dat het onbekende afschrikt. Ik vind dat heel logisch ook. Ik hoop dat ze, na het lezen van ons positief verhaal, de uitdaging durven aangaan.

Juf Anneke: Het is gewoon een geweldige meerwaarde in de klas, voor zowel de juf als de kinderen. Daarnaast is het persoonlijk verrijkend, ook ik leer van Leen. En ondertussen is dat eigenlijk een hele goede vriendin ook van mij geworden.

Leentje: Ja, bijvoorbeeld in de zomervakantie spreken wij ook steeds eens af met z'n drieën.

Juf Christel: Klopt helemaal.

Anke: Ik vond het alvast heel inspirerend. Ik wil jullie graag bedanken om jullie mooie praktijk met ons te delen.

Juf Christel: En als ze nog twijfelen, mogen ze altijd een keer contact opnemen en met ons komen praten.

Juf Anneke, Leentje: Ja. Altijd welkom!

LABO interviewer:

Anke Van Laere, pedagogisch ondersteuner
1 gezin, 1 plan - CKG Bethlehem

Geïnterviewden:

Leen Hertogen (vrijwilliger),
Anneke De Koninck (zorgleerkracht),
Christel Branswyk (leerkracht)
GO Shil!